

San 20nan -Zanwiye kalo - san 1993
A songo : DOROME 10 - N° 252

kibaru

A bœ bo kalo o kalo "AMAP" ka yamaruya kono - Hake : 17.000
"AMAP" kuntigi : Gawusu DARABO - Dilanbagaw kuntigi: Basiriki TURE

San kura 1993 folikan: BONYA BŒ, BONYA MASEGIN BŒ

An ka bœ nogon kalama

Ninan san kura 1993 folikanko n'a dugawudonko n'a nogonbilasirakumaw hukumu kono, «KIBARU» baarakslaw bœ lajelen bœ «KIBARU» kalanbagaw, a kanubagaw, a latasabagaw n'a demebagaw bœ lajelen walenumandon, u ka bonya koso, min kera sababu ye ka «KIBARU» yiriwa, san 20 temen en ninnu kono. O bonya masegin b'u bœ yer. Ni «KIBARU» ye san 20 soro, bawo, a bangera san 1972 de la, o togo duman bœ di mogow de ma, fôlo, minnu b'u sigiyorow kunnafoniw sèben, k'u ci «KIBARU» ma. O tigiw de b'a kalanni diya a kalanbagaw bolo, k'a da kunnafoniw suguya cayali n'u boyorow cayali kan. Nafa minnu bœ kunnafoniw suguyaw n'u boyorow cayali la, olu te se, ka fo, k'a ban. Nk'a bœ la belebele ye nogondon ye bœ bœ bœ nogon ka kow kalama, ka soromogo si ma wuli, ka b'i

sigiyorow la. Mun kadi k'o bœ ? O tuma, an k'an cesiri, k'an ka kunnafoniw falen-falen «KIBARU» kono, walasa ankabœ nogon kalama. Oycredeye «KIBARU» daamuyorow ye. Kunnafoni falen-falen te ke sèbenni ko. Sèbenni te ke kalan yere ko. O de koso nogonbilasira hukumu kono an bœ kalanko wale fo, k'a geleya, kalan ka kan, ka k'o kama. A ka kan, ka k'an yerew tela lctcrew sèbenni kama, k'u ci an donbagaw ma, jamana kono, ania kakan. A ka kan, ka ke yelema kura tile in na, min ye demokarasi ni partii politiki camanko tile ye, min ye ycrelafoni tile ye. An b'o waati min na sisani, ni mogo min ma lafoni, a ka ca la, mogo lafoninenw b'u sago k'i la. Nin tun ye «KIBARU» ka laadilikanw ye, san kura 1993 kadara kono. An bœ dugawu k'an bœ ye : Ala ka ninan nogoya an ye, ka san were jira an na.

Ka bo Balikukalan Baarada «DNAFLA» La

Kalanbolo kura bɔra balikukalan na

Mali goferenaman ni «Unicef» (Inisefu) ye kalanbolo kura laben, min bəna jenseñ jamana fan bəe la san duuru nata in na.

«Unicef» ye Dijé Jamana hɔrɔnyalenw ka Tɔnba bolɔ fara ye, min nesinnen bə dennisenninwladonkonuman ma Jamanaw kɔnɔ.

Kalanbolo kura in bə yelemañjira minnu ka kan ka don balikukalan na, n'an b'a fe a k'a jɔrɔrɔ fa kalanbaliya kəleli ni jamana ka jetaa la.

Balikukalan min bə ke an fe yan bi, o ye kalan ye min nesinnen bə balikuw de ma. N'i y'a laje, baliku bəe yere te : ce kalanta ka ca ni muso kalanta ye. O b'a jira ko balikumuso caman bə yen bi minnu ne ma da balikukalanso kan, sanko k'u sen jɔyen.

Min ye denmisewn ye, balikukalan ma dabo olu kama. O b'a jira ko denmisenninw fana kera bolokɔfemogow ye balikukalan na.

N'a dun y'a laje, dijé fānba ye musow ni denmisewn ye. N'olu ma kalan dun, tə bə kalanbaliya kəleli je ; kalanbaliya dun bə yɔrɔ min, a yiriwali ka gelən. Ka da nin fɔlen bəe kan, kalanbolo kura min labennen file ninye goferenamann ni «Unicef» fe, o bəna nesin kerenkərenneya la, musow nidenmisewn dema. Ka da muso jɔyɔrɔkan denbaya ladamuni n'a ladonni na, ani du

musakaw talila. Ka d'akanfana denmisewn ye jamana sini de ye.

Kalanbolo kura in bolodara k'ā bila san duuru (5) kan. San duuru (5) in kɔnɔ kalan in bə ke jamana fan bəe la, dugu 600 kɔnɔ. Nka san fɔlo la, dugu 60 bə ta marabolo naani kɔnɔ, dugu 15 marabolo kelen kelen bəe la. O marabolow ye : kayi, kulukɔrɔ, Segu, Moti. Dugu minnu bə sugandi kalan in hukumu kɔnɔ, olu ye duguw ye, lakoli tə yɔrɔ minnu na, n'u bə jen ni musow ni denmisewn ka kalan ye. Min ye kalan musakaw yere ye, dugu sugandilenw jɔyɔrɔ ye kalansow joli ye, ani karamogow (muso fila ni ce fila) dili ye... "Unicef" jɔyɔrɔ bəna ke karamogow lakałanni ye kalanbolo kura in hukumu kɔnɔna na, ani kalankəminenw (Kayew, sebennikəlanw, gafew, walabaw, farasuw...) ani minen wərew (lanpanw...) dili ye kalansow ma fu. Nka <<Unicef>> bə o dəmə ke san fila de kɔnɔ. San sabanan na, duguw b'u yere ta.

(A tə bəna bɔ kibaru nata kɔnɔ).

Sumana Kane
Balikukalan Baarada
(Bamako-Mali)

Seko ni Donko Jirali Kene

An ka yele nuncip

Kulubalike do kera, muso saba tun b'a fe. Musow doni bonyana a ma. A b'a fe ka do bila ka bo u la. A y'i kanto muso koro ba ma : << N b'na nda ka Sunogo ; ni n sogora, a' be n ka sogo kan fo n ye>>. Kulubalike y'i da ka sunogo, f'a be goroント. Sognin an tulo b'a la, a be k'a fo : << n te se saba koro, n te se saba koro>>. A kununnen, a ye muso koro ba nininka a ka sogo kan na. Muso koro ba ko a tun be k'a fo k'a te se saba koro.

Muso koro ba y'i kanto a ma : << O, ne nin koro len, ne tena taa so>>.

Kulubalike y'i kanto a ma : << e te taa de, ne ni e je ye so ye, e den cayara>>.

Muso filanan y'i kanto : << o, ne tena taa>>.

A y'i kanto o ma : << e te taa de, barisa e be n ladon kosebe, ka dumuni di n ma>>.

Musoninnchinin k'a ma : << o, den te ne min fe folo, ne tena taa so>>.

Kulubalike in nana i kanto : << ne ma e togo fo de, nka n'i yere ko i be taa, wa taa ! barisan maitogo fo, i yere de ko i be taa>>. Kulubalike ye musoninnchinin gen fo ka wulu su a nofe.

Mamudu Ture,
ko Bakaramuk,
Animateri, kenenkun

Ninkera Taraworek'e d'ye. Amuso y'a jinia fe, a ka a bila ka taa bo so. Taraworek'e sonna, nka a yetile 15 de d'a ma taakasegin na.

Danbamuso taara, nk'a ma dan tile 15 ma, a ye kalo ke, fo ce dimin kojugu ko ni muso nana, a b'a bila, nka baramuso nat'o ye a kun digi ka ne.

A nanen Taraworeke fe yen, a nana k'i nongiri a koro ka musoro bo a kunna. A ko Tarawore, n nana. N'i y'a ye n meenna, n ba de ko n k'a to n kun ka digi. Ode ye n men. Taraworeke munamunato ko a ma ko dangaden kundigi konuman; teme an ka don so kono, n ka taa i fo.

Burama Kanute
Zanfukuntigi, Sandare
Noro mara la.

Kuma koromaw

F'en kelen be mogo la, a b'i koro ta ka se yoro la, i ba n'i fa te se k'i se yen.

A fen kelen in be mogo se yoro la fana, hali i jugu lakika t'i se yen. O ye fen jumen ye ?

Mamari Konate,
ka bo Konu, Joro fe

Dulokiba kelen be dije na, don o don dije mogow bee b'a don nognon kanna : fa b'a don den kanna, den

fana b'a don fa kanna; bamuso b'a don denw kanna, denw fana b'a don ba kanna. Oye mun ye ?

Amadu Sunkara,
Ka bo Kapala, Molobala

Tumajama

Alamisa, desanburukalo tile 17 1992 nin ye ne Jakalija Kulubali ka letere ye ka bo Tumajama, balikukulanden don sanji hake jatemine kolosila. Anfe Tumajama ninan samine diyara doonin; ka da kan sanji ma laban konuman. Sanji ye nako min ke, o hake file nin ye :

1- Zuwenkalo kono sanji ye nako

4-ke, oye milimetiri hake 79,6 ye

2-Zuluyekalo kono sanji ye nako 11 ke, oye milimetiri hake 167,7 ye

3-Utikaloo kono sanji ye nako 14 ke, oyemilimetiri hake 190,5 ye

4-Setanburukalo kono sanji ye nako 9 ke, o ye milimetiri hake 85,9 ye

5-Oktoburukalo kono sanji ye nako 1 ke, o ye milimetiri hake 4,0 ye

K'ata ninandamine na fobi, sanji malen hake benna milimetiri 44 ye

Ne jakalija Kulubali be folike Mali Jamana den kelen-kelen be ye, u k'u jija kalan fe, bawo, kalan de kera sababu ye, ne ka se kanin letere in seben. N be balikukalan nemogow fo, k'u walenumandon . U ni ce u ni baraji.

Jakalija Kulubali
balikukulan den
ka bo Tumajama

Segelen kelejekulu kologirinyara Mali kono, k'a kuntigiya di ATT ma.

K'a ta san 1992 Nowanburukalo tile 30 la, k'a bila Desanburukalo tile 4 na, Zeneral Amadu Tumani TURE ka nemogoya kono, laje do kera Bamako, segelen kan, min ye bana ye, n'a be hadamadenw senw funun, k'a sababu ke ntumuniin suguya doye, min be soroji mintafe. Segelen mana mogo min mine, n'o ma furake, k'a kenye, a ka ca a la, o y'o tigi senbolon ye baara la. Abana caya koso, Mali dugu dama dow kono, i ko Jema, Banjagara, Gosi, Duwanza, Guruma Ararusi ani Kejekanyanfan yoro dow la, a kelerli daminera Mali kono kabini san 1977 la. Nk'a bana ma se, ka keler, k'a ban, k'o da dese suguya caman kan, i ko nafolodese, furadesse ani minendese.

Ogeleyadekono, Amerikenjamana Peresidan koro, Jimi KARITERI, y'a kanbo Mali ma k'a ka deme sementiya, segelen kelerli la, an ka jamana kono.

O siratige la, segelen kelejekulu min sigira senkan, Mali kono, o kuntigiya nana ben Zeneral Amadu Tumani TURE ma, n'an b'a wele ko ATT, n'ale fana ye Mali jamana Peresidan koro ye, furance-fanga waati la, i ko Musa ka fanga ni Alifa ka fanga ni nogo

Zeneral Amadu Tumani TURE

ce. A laje senfe, laben wale fen o fen ka kan, ka latige walasa ka segelen ban pewu Mali kono sanni san 1995 ce, olu dantigera, k'a jira ko mogokelen ka ko te; ko jekulu kelen ka ko te; ko dugu kelen, wali mara kelen ka ko te, ko Mali jamana bee lajelen ka ko don.

A baaraw kuncedon, ATT y'a jira ko segelen kelejekulu ka kokandeme soro yoro ka ca, k'o ye tipye ye, nk'a y'a fo, k'a geleya ko kokandeme ye yeredeme dafalan doren de ye.